

Manewry na Pomorzu 1925

STRONA NIEBIESKA

Założenie ogólne

O. de B.

Szkic sytuacji wyjściowej

Rozkazy strony niebieskiej

CM 314697

wpisano do Księgi Akc.

Akc. D1 nr ..... 456 / 2011 / CM .....

1925.

ZAŁOŻENIE OGÓLNE.

(Mapa 1:300.000).

SYTUACJA OGÓLNA.

Grupa Operacyjna Toruń otrzymała od D-twa. I. Armji zadanie utrzymać w swym ręku przeprawy na Wiśle w rejonie Torunia i zapewnić w ten sposób przyszłe ofenzywne działania własnej armji.

Grupa operacyjna nie jest jeszcze w całości skoncentrowana. Główne jej siły przybywają między 18.VIII a 21.VIII.

Narazie zostały wysunięte przez Gr. Op. Toruń oddziały wydzielone z obu dywizyj wchodzących w skład grupy: z 25. D. P. — do Wąbrzeźna i Płużnicy, — z 15. D. P. — do Lipnicy.

Pod osłoną tych oddziałów umacnia się z pośpiechem przy pomocy saperów i ludności cywilnej linje: Struga Rychnowska (Leine)—Chełmża—Chełmno.

Na południowy wschód od Drwęcy D-two. I. Armji wysunęło oddział złożony ze wszystkich rodzajów broni (15. Br. Kaw. wzmocniona piechotą i artylerją) na Ostrowite i Rypin.

SYTUACJA SZCZEGÓŁOWA.

Dnia 17.VIII. pod wieczór oddział wydzielony 15.D.P. jest w kontakcie z przeważającymi siłami npla na linii rz. Lura (Lehrbach). Rzeki tej npl. nie przekroczył.

O godz. 22. d-ca 15. D. P., znajdując się przy wydzielonym oddziale w Piątkowo, otrzymuje następujący rozkaz dowódcy grupy:

Gr. Op. „Toruń“
L. dz. 480/III

M. p. dn. 17. VIII. 1925 r.
godz. 20.

Ogólny rozkaz operacyjny L. 15. (Wyciąg).

(Mapa 1:300.000.)

1. Położenie ogólne.

Wysunięte oddziały wydzielone Gr. Op. Toruń nawiązały kontakt ze znacznymi siłami nieprzyjacielskimi posuwającymi

się z północy po obu stronach kolei **Iława** (Dtsch. Eylau)—**Toruń**.

Z każdej strony przynajmniej po jednej dywizji piech.
Na pld. wschód od **Drwęcy** 15. Br. Kaw. w kontakcie z kawalerją przeciwnika.

2. **Zamiar d-cy. gr. op.**

Bronić umocnionej linii **Struga Rychnowska (Leine) Chełmza—Chełmno** począwszy od dnia 21.VIII. W dniu tym stan prac obronnych oraz ukończona koncentracja pozwolią na stanowczy opór całością sił. Do tego dnia opóźnić posuwanie się przeciwnika przy pomocy wysuniętych na przedpolu oddziałów wydzielonych.

3. **Zadania poszczególnych jednostek.**

Oddz. Wydz. 15. D. P. (1. pp., baon c. k. m., 2 dyony a. p., 1 szwadron i 1 komp. sap.).

W ciągu dni 18., 19. i 20.VIII. opóźnić posuwanie się przeciwnika, w ten sposób, aby przed dniem 21.VIII włącznie uniemożliwić mu natarcie na umocnioną linię **Strugi Rychnowskiej**.

Jako linje kolejnych oporów należy wykorzystać linje:
Owieczkowo—Piątkowo,
Gajewo—Frydrychowo—Pływaczewo,
Chełmonie—Kowalewo—Sierakowo.

Pas działania.

Ograniczony na pld. rz. **Drwęcą**, na pln. linią: **Niedźwiedź—Pływaczewo — Orzechowo — jez. Grodno** (wszystkie miejscowości włącznie).

Oddział wydzielony 25 D. P.

.....

.....

Opóźnić posuwanie się przeciwnika po osi **Wąbrzeźno—Chełmża**.

.....

.....

4. **Jednostki sąsiednie.**

Na pldn. od **Drwęcy** 15. Br. Kaw. ma za zadanie zabezpieczyć prawą flankę Gr. Op. „**Toruń**“.

V. Łączność taktyczna z jednostkami sąsiednimi.

z oddz. wydz. 25. D. P. — po osi rozgraniczenia staraniem oddz. wydz. 15, D, P.,

z 15. Br. Kaw. — po osi rozgraniczenia staraniem tej ostatniej.

6. Lotnictwo.

.....

.....

Na korzyść oddz. wydz. 15. D. P. działać będzie jedna eskadra obserwacyjna do dyspozycji na lotnisku Toruń dn. 18.VIII. godz. 4.

7. M. P. dowództw.

D-two grupy oper.: Toruń.

.....

.....

Za zgodność

D-ca Grupy Oper.

_____
Szef Sztabu

_____
Generał Dywizji.

1925.

Dowództwo 15. D. P.

M. P. dnia 17/VIII. godz. 20

L. dz. 70.III. tjn.

OGÓLNY ROZKAZ OPERACYJNY (wyciąg)

na dzień 18.VIII.

(Walka obronna w strefie **Piątkowo—Owieczkowo**)

Mapa 1:100.000.

I. POŁOŻENIE.**a) własne:**

Główne siły 15. D. P. w okresie koncentracji w rejonie **Torunia**. Oddział, wydzielony do **Lipnicy**, nawiązał pod wieczór dnia 17.VIII. styczność z przeważającym nplem na rz. **Lura**.

Na południe — wschód od rz. **Drwęca**, 15. Br. Kaw, wzmocniona piechotą i artyl., z 1-szej armji i na na północy w rejonie **Wąbrzeźna**, — oddział wydzielony 25. D. P. są również w styczności z nplem.

b) nieprzyjacielskie:

Npl. posuwa się znacznymi siłami po obu stronach kolei żel. **Ława—Toruń**. Przed oddziałem wydzielonym 15. D. P. działa nplska 4. D. P.

II. ZADANIE 15. D. P.

a) Opóźnić w okresie 18.—20.VIII. posuwanie się npla tak aby przed dniem 21.VIII. uniemożliwić mu natarcie na umacnianą obecnie linię **Strugi Rychnowskiej**.

b) Pas działania: na pld. rz. **Drwęca**.
na pnc. linja **Niedźwiedz—Pływaczewo—Orzechowo— jez. Grodno**. (wszystko wł.)

- c) S ą s i e d z i: Od południa 15. Br. Kaw. osłania południowe skrzydło grupy op. **Toruń**, na południe od **Drwęcy**.

Od północy — oddział wydzielony 25. D. P. opóźnia marsz npla po osi **Wąbrzeźno—Chełmża**.

III. MYŚL PRZEWODNIA.

- a) Opóźnić posuwanie się npla, stawiając silniejszy opór na dwóch kolejnych obronnych, mianowicie:
- 1) **Krażno — Małe Radowiska**,
  - 2) **Chełmonie — Pływaczewo**.
- b) Manewr odwrotowy z jednej linii na drugą, wykonać pod osłoną oddziałów II-go rzutu, które bądź na liniach pośrednich stawiają opór, bądź też lokalnem przeciwudzieniem powstrzymują npla. Przy odejściu oddziałów z 1-szej linii na 2-gą zakryć teren przez użycie świec dymnych, które mają być niezwłocznie pobrane.

IV. WYKONANIE.

- 1) **Oddział wydzielony.**

D o w ó d c a — Dca piech. dyw. 15. D. P. płk. **Grabowski**.
S k ł a d: patrz O. de B.

- Z a d a n i e: a) powstrzymać npla, stawiając pierwszy opór na linii **Krażno — Owieczkowo — Piątkowo — Mł. Radowiska**.
- b) Pod naporem przeważających sił npla odejść na drugą linię (**Chełmonie—Pływaczewo**) pod osłoną linii pośredniej **Chełmoniec—Borek—Napole—Pluskowęsy. Str. Zieleń**.
- c) Noc 17./18.VIII. wykorzystać do urzędzenia wymienionych linii obronnych.

- 2) **Dalsza koncentracja d. p.**
- . . . . .
- . . . . .

V. UŻYCIE RÓŻNYCH BRONI.

1) W oddziale wydzielonym

- a) Artylerja.—Według rozkazów dcy oddziału wydzielonego.
- b) Saperzy. — Kompanję saperów użyć do przygotowania linii obronnej.
- c) Kawalerja.—1/15. p. s. k. użyć do osłony północnego skrzydła.

2. W gros dywizji.

- a) Artylerja.
- .....

- b) Saperzy.
- .....

- c) Kawalerja.
- .....

- d) Lotnictwo.

Dca. eskadry zapewni:

- I) rozpoznanie przedpoła w pasie działania oddziału wydzielonego do linii Dąbrówka — Nieżywiec.
- II) Łączność z piechotą i
- III) korygowanie ognia artylerji.

VI. ŁĄCZNOŚĆ.

- a) taktyczna oddziału wydzielonego: Na pnc. z oddziałem wydzielonym 25. D. P.—po linii rozgraniczenia zapewni dca 1/15. p. s. k. jednym plutonem strz. konnych. Na płd.—zapewni 15. Br. Kaw.
- b) oś łączności dyw.: Lipnica—Pluskowęsy—Frydrychowo—Kowalewo—Gronowo.
- c) Oficerowie łącznikowi z oddziału wydzielonego: przy d-cy P. D.—kpt. K. zgłasza się o godz. 3-ej. przy d-cy 15. D. P.—kpt. Z. zgłasza się o godz. 1-ej.
- d) Meldunki sytuacyjne o godz. 7, 10³⁰, 14 i 10, prócz tego wraze potrzeby.
- e) gros dywizji: . . . . .

VII. MIEJSCA POSTOJU DOWÓDZTW.

Kwatera Główna: **Gronowo** — wys. post. dtwa dyw. —
Frydrychowo, nast. **Szychowo**.

D-ca Piech. Dyw.: **Pluskowęsy**, następnie **Kowalewo**.

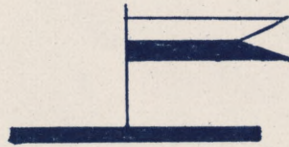
„ art. dyw.: z post. wys. d-twa dyw.

„ kaw. dyw. i }
saperów } — wynaczy d-ca P. D.

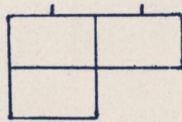
ROZDZIELNIK:

D-ca piech. dyw. — do wykonania	Dowódca 15. Dyw. Piech. Wielkp.
„ art. dyw. — „	(—) THOMEE
D-ca saperów	generał-brygady
„ kaw. dyw.	
„ eskadry Nr. 53.	
Sztab dyw. (3 egz.)	
Dtwa Grupy Op. Toruń — tytułem sprawozdania	
Sąsiedzi: D-ca 15. Br. Kaw. — do wiadomości	
„ 25. D. P.	
(dla oddz wydział.)	

O. de B. Oddziału wydzielonego 15° dyw. p.

D^{ca} piech. Dyw. 15. d. p.

61 p. p.

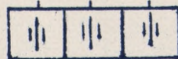
Baon c. k. m. 363

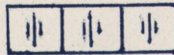
1/15 p. s. k.

3^{ty} 15 p. a. p.

1/15 p. a. p.

II/17 p. a. p.

53 esk. obs.

Komp. sup. Str. 15

